27ՆԱԻ ՍԷՆԷ Ն· 4801 ✠ 1910 ՕԳՍՏ. 21/3 ՍԵՊՏ. ՀՈՒՄԱՅԻԹԷՍԻ 21ԷՆ ԱՂԸՍԹՈՍ 1326)(29 ՇԱՊԱՆ 1328

30 ԲԱՐՄ.

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽՊԱՐ

ԳԻՆԸ 30 ՊԱՐԱ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim,65

ԱՊՈՒՆԷՍ ԾԻԲԱՆԹԱԳՐԱՅԻՆ		ՍԷՆԷԼԻԻ 6 ԱՅԼՈՒ
Իսթանպոլ իլչին	Ղրուշ	60 35
Թաշրա իլչին	»	85 45
Մէհալիլի էնճէպիյէ իլչին	Ֆրանկ	20 10

ԱՌԱՐՇԷՆՊՈՒՀԱ ՄԷ ՀՈՒՄԱՅԻԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՏԻ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իրանաք իլչին այրընա բազարլրզ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԸ

Մեր ազգային օրացոյցերն ինքզինքնին պիտի պատուէին՝ ներքոյն հիւսելով այն մեծ կրօնաւորին որ իւր կեանքը քառորդ մի դար անցուց Հայաստանի մէջ և յօգուտ Հայութեան։

Ֆրանսական ազգին այս աշնուական որդին, Հայր Յովհաննէս Ժուվ, Յիսուսեան վարդապետ, տիպարն էր լուսամիտ և անձնուրաց աւաքեալի. եռանդուն և խոհեմ, վեհանձն և խոնարհամիտ, համակրելի և ծանրաբարոյ, սէր և պատկառանք միանգամայն կը ներշնչէր ամենուն։ Նրբախոհ և քաղաքավար՝ գիտէր խօսքէ աւելի գործքով հրահանգել և ուսուցանել, և Աւետարանի երկնային անուշահոտութիւնը սփռել իւր բոլորտիքը՝ հիանալի պարզութեամբ և հրապուրիչ բնականութեամբ մը։

Իւր վեհ հոգին վաղուց ընտանեցած էր գերբնական աշխարհի հետ, յայտնապէս բարձրագոյն ու մաքրագոյն մթնոլորտի մը մէջ կ'ապրէր նա միշտ, համակ լուսով և սիրով ողողեալ, և իւր խօսքն ու տեսքն՝ առանց հիպ՝ կը վերացնէին, կը բարձրացնէին հոգիներն ամենուրեք։ Բարոյական դեղեցկութեան բոլորովին անզգայ պէտք էր լինել մարդ՝ խորին ու խորհրդաւոր տպաւորութեամբ մը չազդուելու համար իւր չինիչ ներկայութենէն։ Ճշմարիտ Յիսուսեանի տիպարն էր այն՝ արտաքին վարմունքովն իսկ։ Կրնանք ըսել թէ իւր բովանդակ կեանքը բեմի մը վրայ անցուց նա, զի վանքին մէջ ինչպէս վանքէն դուրս լուն և մշտաբարբառ քարոզութիւն մը կը բղխէր իւր շնորհազարդ անձէն, մեռած աշխարհի և աշխարհային իրաց համար և կենդանի երկնից ու երկնային բաներու համար։ Հայրենիք, ընտանիք և հանդիսատ, ամէն ինչ սիրայօժար զոհած էր նա ի սէր խաչուած Յիսուսին, և այս զոհը իւր կեանց մեծագոյն պատիւ և անզուգական երջանկութիւն կը համարէր ընդ միշտ։ Աստուծոյ փառքը, ժողովրդոց փրկութիւնը, Աւետարանի յաղթանակն, ահա ինչ որ կը խնդրէր իւր վսեմ հոգին և ահա ինչ որ կը յաջողէր ստանալ անուշադակի բայց դրեթէ անվրէպ. իւր հոգիէն կը ժայթքէր լոյս մը, որոյ առջեւ չէին կրնար տեւել ժողովրդեանց խաւարն և նախապաշարմանց ամպերն սեւամոյր։

Եւ ստուգիւ, տեսէ՛ք, մինչ քառասուն դար առաջ Յիսուսեան անունն ասելի ու նախատուած անուն մ'էր տգէտ ու խաբուած ժողովրդի համար, և մինչ լրագրերք ու վէպեր սուտ և զրպարտութիւն կը սերմանեն լիաբուռն՝ աշխարհի ամենէն գիտուն և ամենէն սրբազունչ Միաբանութեան դէմ, Ս. Իգնատիոս տը Լոյոլայի արժանաւոր մի զաւակին, Գեր. Հայր Ժուվի դագաղը սիրով և յարգանօք կը շրջապատուի, հաղարաւոր աչաց արցունքով կը թրջուի, և մէկէ աւելի ազգերու անմոռաց երախտագիտութեամբ կը փառաւորուի։

Կիլիկիոյ Հայ երիտասարդութեան ամենէն ուշիմ և ամենէն պատուաբեր անդամներէն մին, ուսուցիչ Ֆրանսերէն լեզուի պետական վարժարանին մէջ յետոյ, մեծաչուք Վահան էֆ. Քէշիշեան, հետեւեալ տողերն նուիրած է անմահ Յիսուսեանին՝ անձնական նամակի մը մէջ զոր հաճութեամբ և շնորհակալութեամբ կը հրատարակենք յօգուտ ընթերցողաց և ի պատիւ ազնուամիտ նամակագրին։

«Այսօր Յիսուսեանց տեղւոյն նախկին մեծաւոր, Բէռ Ժուվը, այդ հիանալի մարդը թաղեցինք։։։ Երկու հազարէ աւելի յուղարկաւորներ կային, մեծագոյն մասը Հայ, որ փութացած էին ի նշան յաւերժական երախտագիտութեան, այն անձնուէր ծառայութեանց համար, որով առաջ հազարէ աւելի մարդոց կեանքը փրկած էին Յիսուսեան Հայրերը՝ Կիլիկեան կոտորածներու միջոցին։

«Ազգին կողմէ մասնաւոր ներկայացուցիչներ ալ կային, Ստեփան էֆ. Գըզաթիկեան, Գրիգոր էֆ. Ճէրիտեան, Առաջնորդական Տեղապահ Հայրը և ուրիշ քահանայ մը. սոյն վերջինները մամերով ներկայ գտնուեցան Յիսուսեանց եկեղեցին հոգեհանգստի արարողութեանց պահուն. առաջին անգամն է որ կը պատահի այսինչ սերալի օրինակ քրիստոնէական եղբայրակցութեան։։։ Հայ Ազգը ուրիշ կերպով և ասկէ աւելի իւր երախտագիտութիւնը չէր կրնար յայտնել։

«Օտարազգի և Հայազգի ընտիր անձնաւորութիւնք դագաղին ծոպերէն բռնած էին. ես ալ երկու անգամ կրեցի իւր դագաղը, կրեցի անչնչացեալ մարմինը պաշտելի անոյշ Բէռ Ժուվիս, ու նորաթոր գերեզմանին հողակոյտին վրայ դրինք կամացուկ իւր դագաղը արտասուաթոր աչքերով ու վշտահար դառնախառն հառաչանքներով. շատեր կուլային, կուլային երբ մանաւանդ դագաղը վոսը իջուցին. ոհ, չէք գիտեր, ինչ ազնիւ մարդ էր նա։։։

«Բէռ Անտէն, արդի Մեծաւորը յուզուած, կարճ այլ ազդու ֆրանսերէն դամբանական մը խօսեցաւ, զոր Թուրքերէնի թարգմանեց Բէռ Բասդալ. Մեծաւորը շնորհակալութիւն յայտնեց Հայոց ցուցուցած ընդհանուր վշտակցութեան համար։

«Գիթութեան Քոյրերը, այդ սեւ զգեստով, այլ ճերմակ սիրտով, անրիծ, անարատ հոգւով, այդ հրեշտակներն անթեւ մարմնաւոր, մեկուսի իմ քովիկս, հոգին վրայ ծնրադիր կ'աղօթէին դալկահար արիւրութեամբ մը։ Ոհ, մէկ հատը, ո՛րչափ կուլար։ ո՛րչափ կը տառապէր այն խեղճը, եկեղեցին ալ նշմարած էի որ տաք արցունքներ, հառաչանքներով հատկեալ, կ'այրէին իւր ամօթլեան դէմքին սղխտակ մարմարը լոսորագեղ։

«Գիտեմ թէ, կ'ղդամ թէ սոյն տողերը գրած ժամանակս կը տառապիմ։։։ Բէռ Ժուվը չատ կը սիրէի և երբ տեսայ թէ ուրիշ մէկը ինձի չափ մը կը տառապէր ու կ'արտասուէր, մանաւանդ հրեշտակ մը Գիթութեան Քոյրի երեւոյթին տակ, անկարելի էր որ յարգանքի, խորին ակնածանքի զգայուն մը չունենայի նէրա հանդէպ։»

Կը մաղթենք որ Վահան էֆէնտիի նման ազնիւ, զգայուն և ճշմարտասէր անձնաւորութեանց թիւն ոչ միայն մեր Լուսաւորչական Եղբարց մէջ. և կրօնական թիւրիմացութիւնք ջնջուելով ի թպտ՝ Շնորհալիներու և Լամբրոնացիներու կողմանէ ցանկացեալ ու սպասեալ օրերու արշալոյսն ծագի վերջապէս Հայութեան հորիզոնին վրայ։

Վահան էֆէնտիի այս չքեղ և հիանալի տողերն հուժկու ապտակ մը են այն անարժան ու ապիրատ կաթողիկէներու, որոնք առ ազգութեան կամ առ չարութեան կը նախատեն Յիսուսեանց պանծալի և պատկառելի Միաբանութիւնն, և չեն չիկնիր ժողովրդոց աստուածութիւնն հրաւիրել ամեն անոնց վրայ որք կը համարձակին հրապարակաւ ջատագով հանդիսանալ այդ հանճարեղ, մաքրասուն, արքակենցաղ և քաղաքակրթիչ կրօնաւորներու։

Ջ. Հ. Դ.

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԹԷ ՈՐՊԻՍԻ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԷՏՔ Է ՈՒՆԵՆԱՅ ՈՐ ԵՒ Է ԺՈՂՈՎՈՅ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԵՒ ՆԱ ՄԱՆԱՒԱՆԴ ՆՈՐԱ ԱՏԵՆԱՊԵՏԸ

Ապաքէն ժողով մը ըստ ամենայնի և ամեն տեսակետով կատարեալ ըլլալու համար, պէտք է բաղկացած ըլլայ Աստուածապաշտ, կրօնասէր, արդարադատ, մարդասէր և բարեացակամ վեհ անձնաւորութիւններէ։ Այն ժողովն որ այս բարի յատկութիւններն ունեցող անձանցմէ զուրկ է և նա մանաւանդ հեռատես և հեղհոգի զեկավար Ատենապետ, այնպիսի ժողով մը յարատեւութիւն չի կրնար ունենալ. այն՝ կուսակցութիւններու բաժնուելով և հուսկ ուրեմն խաղաղասէր և ճշմարտասէր անձանց մի ըստ միոջէ բացակայելովը՝ կը ցրուի ուր ուրեմն և կամ անտարբերոմանց ձեռքը մնալով՝ անհրաժեշտ հարկը կը պահանջէ և կ'ստիպէ նոր քուէարկութիւն կատարելու։ Այս անտեղութեան և անպատեհութեան առաջքն առնելու համար պէտք է ուրեմն՝ նախ քան զընտրութիւն անդամոց՝ ուշի ուշով քննել և նկատողութեան առնուլ հրապարակի վրայ ժողովականաց վարկն ու բարքն և իրենց հաւակրութիւնը կրօնապաշտ դասակարգին մէջ. վասն զի ժողովուրդը անգամ մը եթէ ժողովոյ անդամոց վրայ համարմունքը կորսնցնէ, պէտպէտ տհաճութիւնք և անվայել կուսակցութիւնք տեղի կ'ունենան, թեր ու դէմ կարծիքներ կ'սկսին զիրար բաղխել և ահա բաղում այն է՝ որ յաճախ կը լուծուի ժողովը այսպիսի անխոհեմութեանց աղագաւ։— Ուստի ժողով մը հաստատուն և տեւողական ըլլալու համար, պէտք է որ իւրաքանչիւր անդամ և նա մանաւանդ նորա ատենապետն՝ ըլլայ խոնարհ, երկայնամիտ, համբերատար, անվեհեր, անաչառ, հեռատես, արդար, բարեացակամ և ևս աւելի՝ հաստատուն ի կրօնս, եկեղեցասէր՝ ոչ ի ցոյցս մարդկան յաճախող յեկեղեցի պաշտօնական օրերու արարողութեանց և հպիւ մի քանի անգամ ներկայ գտնուող անդ առաջնակարգ տաղաւարներու և աէրունական տօներու. առթիւ՝ ուր անտարբերք իսկ կ'ուրեւելի հետաքրքրութիւն և ի նամուսիւն բարեկամաց։

Այս ամենակարեւոր և անհրաժեշտ յատկութիւնք պէտք են, այո՛, հիմ և կանոն ըլլալ քուէարկութեան որ և է ժողովոյ անդամոց, առանց որոյ անհնարին է համայնքի մը իր հաստատուն և տեւողական նիստն ունենալ։

Ցառաջիկի փորձն արդարեւ ակներեւ ցուցուցած է ըստ ծաներս ամեն ազգի ընդհանրութեան մէջ։ — Շատ է այսքանս՝ ի գիտութիւն և յանդրադարձութիւն վեհանձն և արդարասէր ազգոց։

ԴԻՏՈՂ ՄԸ

ԱԼՄԱՆԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԸՆԸՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

Ալմանիա իմբէրաթօրը Վիլհէլմ, հէր հանկը տէֆա պիր մահէլլի զիեարէթ իտէրսէ, օրատա իրատը նութգ իթմէկի իթիեատ իյլէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ՝ կէչէնտէ Քէօնիկսպէրկտէ տախի պիր նութգ իրատ իթմիշ։ Վէ պու նութգը՝ ալէքսէվիչէ իրատ իթտիկի նութգլարտան ֆարգը օլտուղընտան, խուսուսիլէ Ալմանիա էֆքարը ումումիէսինի թէրիգ իյլէմիշ վէ զաղէթալարա սէրմաէյի պահա օլմուշ տիր։

Քէօնիկսպէրկտէ իմբէրաթօր, վիլհէլմ մեթիպէրանը գարշըսընտա տէմիշ տիր քի, «Զիքրի ճէմիլի չայանը թիզքեռա օլան պէօյիւք բէյէրիմ, պիզգաթ քէնտի հագգը օլան Բրուսիա թաճը գրալիսինի պաշընա գոյտուղը զէման, պու թաճըն՝ քէնտիսինէ՝ էհալի վէ ավամ մէճլիսլէրի օլան բարլամէնթօլար վէրմէյիզ, անճագ, խատ պէ խատ ճէնապը Ալլահ թարաֆընտան վէրիլմիկինի, պինաէն ալէյհ քէնտիսինի, Ալլահ թարաֆընտան ինթիսապ օլունմըշ պիր ալէթ ատտ իտէրէք, պու սրֆաթլա վէզաիֆի հիւքմտարիսինի իյֆա իտէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր։»

Պու սէօզլէրտէ կէօրիւրիւհոր քի, Ինքինճի Վիլհէլմ կալընըշ լութֆը Պարի իլէ Բրուսիա գրալը օլտըղընը պէեան իթմէեր. այնի վագըթտա ինսանլարըն իճատը օլան վէ քէնտի նազարընտա էհէմմիեէթի պուլունմաեան էհալի վէ ավամ մէճլիսլէրինէ, եանի բարլամէնթօլարա նէ նազարլա պագարղընը անլաթիեոր։

Թապիի տիր քի, միւշարիլէյհին պու իֆատաթը, Ալմանիատա պատիի թէճճիպ օլմըշ, վէ զաղէթալար, իմբէրաթօրըն պու սէօզլէրի՝ պիր գաչ ասըր էվվէլինէ մախսուս իտուկինի պէեան իլէ, պու կիւնքի պու լիսանըն՝ հիւմքիւմտարըն՝ քէնտի հիւքիւմէթինի անճագ միլլէթէն ալմազտա օլտըղընը իլան իտէն զալանիյինի մէշրութատա գարշը իտուկինի պէեան իսթեօրեօրլար։ Պազը զաղէթալար, պու պապտէքի թէնգիտաթլարընը (գրիթիզլէրինի) պէլքի միւնասիպինտէն զիեատէ շիտէթէ իլէրի կէօթիւրմիւշլէր տիր։— Նէյրիեաթը վագընըն մուճիպը մուախէզէ ճիհէթլէրի թէոլիմ օլընմագլա պէրապէր, էսասը թագտիր օլընմըշ տը։ Տիկէր թարաֆտան իտարէի մէշրութատա պիր հիւքմատր՝ մէսուլ օլան քէնտի վիւքէլասըյլա էվվէլճէ իսթիշարէ իթմէքսիզին իրատը նութգ իտէմէեճէկի ճիհէթլէ։ Ալմանիա վիւքէլասը տախի պու եիւզտէն թէնգիա օլընմագտա, վէ հատիսէնին էհէմմիյէթի կիթտիքճէ արթմագտա իլքէն, Ալմանիա պաշ վէքեալէթի թարաֆընտան հատիսէյէ նէ-

թիճէ վէրիլմէսի իճապ իթմիշ տիր։ Իշթէ պու պապտէ Պէրլինտէն օգոստ. 30 թարիխիյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ ալընմըշ տըր. «Կազէթ տը լ'Ալմանեը տիւ Նոր», իմբէրաթօր Վիլհէլմին Քէօնիկսպէրկտէ իրատ իթտիկի նութգ հագգընտա զազէթալարըն չիգարտըգլարընտան պահսլա տիեօր քի, «Պու նութգ, հիւքիւմէթին պիր մուամէլէսի օլմայըպ, շահսը ռուհանիյէ իւզէրինէ միւէսսիր վազիֆէ հիսսինին շախսի իթիրաֆընտան իպարէթ տիր։ Մէզքիւր նութգըն, պիր իլանը իսթիլահ մանասընտա օլտըղընա տախի էֆքեար, զաթէն պիլինմիշ ու հասս տըր։ Պիր հիւքիւմտար, զանունը էսասի աշգեամընտա իսթինատ իտէրէք, ճէմաաթըն զումրէլէրինի թէշվիգ էթմէկի վէ օ զումրէլէրէ ըրայէթ իլէ մէկի պիլաթիկիրի պիտաէֆաթ իսպաթ իթմիշ օլտըղը հալտէ, պէօյլէ աճըլըշ թէֆսիրաթտան մասուն օլմալը տըր։

«Տէվլէթին պաշ վէքիլի, իմբէրաթօրըն, քէնտի նութգընա իսթինատըն ֆիքրի վէրմէք նիյէթինտէ օլմատըղընը պէք էյի պիլտիկի ճիհէթլէ, քէնտի մաէշա վէ պէտանհանէ թէֆսիրլէրէ գարշը Զաթը Հաշմէթանէլէրինի միւտաֆաա իտէճէք, վէ շիմտիյէ գատար օլտըղը կիպի, պունտան պէօյլէ տախի ումուրը տէվլէթի, հուգուգը մէշրութայը մուհաֆազա իտէրէք իճրա իլէյէճէք տիր։»

Պիզզաթ իմբէրաթօր տախի, Քէօնիկսպէրկտէ իրատ իթտիկի նութգը իզահ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի Զորալի Բրուսիա միլլէթի միւթէպէրանընտա վէրիլէն զիեաֆէթտէ, միւշարիւլէյհ խտապէն ազամէ իլէ տէմիշ տիր քի, «Մարիէնպուրկ միւթէպէրանը՝ Ալման միլլէթի իլէ Խրիսթիանլըղըն տիւշմանլարընտան ասլա այրըլմամազ սուրէթտէ պաղլը օլտըղընը իշար իտիյօր. Կէչէնտէ Քէօնիկսպէրկտէ սէօյլէտիմ օլտըղըմ պիր սէօզ՝ մանզա քէլամըն պիր չաշաասը տըր։ Միւթէվէֆֆա պէօյլէ պէնտէրի վէ պէն, քէնտիմիզի, հազրէթի Իսանըն վէ ճէնապը Ալլահըն էվամիրի ալթընտէ թասավվուր իթմիշիզ տիր. Պէր նամուսը Խրիսթիանըն տա այնը ճոշուն հարէքէթ իտէճէքլինէ էմինիմ։»

Պու սէօզլէր՝ պէք սարիհ տիր։ Իմբէրաթօր Վիլհէլմ զաթէն սամիմի պիր Խրիսթիան օլտըղընտան, կէրէք ինսանցա, կէրէք հիւքիւմտարցա պիլթիւն մուամէլաթընը՝ Ալլահըն իրատէսի իլէ իթմէքտէ օլտըղընա գանի տըր, խօգա գանունը էսասիյէ զըտտ գատար խալէլ կէթիրմէսինի թարաֆընտան տէյիլ տիր։ Հաթթա տիկէր պիր սըրատա միւշարիւլէյհին, «Գանունը էսասի տէ Ալլահ թարաֆընտան վէրիլմիշ տիր» տէմէսի՝ իխթիլաֆը վազգը պիւսպիւթիւն հալլ վէ իզալէ իթմիշտիր, պունուն իչին հաճէթ գալմամըշ տըր օլունալիլիր։

ՍԱԼՑՊՈՒՐԿ ՄԻՒԼԱԳԱԹԸ

Աւսթրիա-Մաճառ խարիճիյէ նազըրը պարօն Էրէնթալ իլէ Իթալիա խարիճիյէ նազըրը մարքի տը Սան-Ճիուլիանօ, կէչէն կիւն, Սալցպուրկտա, պիր պուչուգ սաաթ գատար միւլագաթ իթմիշլէր տիր, վէ պէլքի Իթալիա վէ Աւսթրիա-Մաճառ միւնասէպաթը վէ չիւպհէսիզ տիկէր կիւնիւքիւ մէսէլէլէր իւզէրինէ տախի կէօրիւշմիւշլէր տիր։

Իթթիֆագը միւսէլլէս մէնսուպ տէվլէթլէրտէն պիրինէ թապի օլան էնէն պիր խարիճիյէ նազըրընըն, Իթթիֆագը մէզքիւրըն տիկէր իքի տէվլէթինին խարիճիյէ նազըրլարըյլա թանըշմագ մէյտանը իթմէսի՝ սէնէլէրտէն պէրի ատէթ օլմըշ օլմասընտան վէ մարքի տը Սան-Ճիուլիանօնըն Սալցպուրկա կիթմէսի տէ պու ատէթ իճապընտան պուլունտուղընտան, իշպու վագըանըն ֆէվգելատէ պիր չէյ օլմատըղը իւլիւմատը խաթըրա կէլէպիլիր իսէ տէ, տիկէր նազըրլարըն ագտ իթտիկլէրի միւլագաթլար ավագը իլէ մուգայէսէ օլունամազ։ Ֆիլվագի

պու միւլագաթ՝ Կիրիտ մէսէլէսինին էն մուհիմ պիր զէմանընտա վուգու պուլուեօր, վէ Իթալիա խարիճիյէ նազըրը՝ Մ. Վէնէզիլօս իլէ կէօրիւշմէսինի միւթէաքիպ Ռոմատան հարէքէթ իթտիկի կիպի, զօնթ Էրէնթալըն՝ Հագգը փաշա իլէ միւլագաթը տա պիր գաչ կիւն էվվէլ վուգու պուլմըշ տըր։

Տիփլօմասինին էսրարընը վագըֆ օլունամամագլա պէրապէր, Կիրիտ մէսէլէսինին իքի տիփլօմաթըն միւլագաթլարընտա մէվզուի պահս օլտըղը պէհան օլունուր։ Միւլագաթլարըն, մէզքիւր մէսէլէնին հալլինէ մէտար օլմասը թէմէննի օլունուր։ Իթալիա, Իթթիֆագը միւսէլլէս տէվլէթլէրիյլէ Իթիլաֆը միւսէլլէս տէվլէթլէրի պէյնինտէ թէվասսութ վազիֆէսինի իֆա իթմէքլէ, Թագաթ իքի նազըրըն միւլագաթլարընտան պէօյլէ պիր շէյ խապէր ալընամամըշ տըր։ Պունլար, իթթիֆագլարը լազըմ կէլէն իսկէթի(?), զիրա տախի սարահաթլէ պէլլի օլունմըշ տըր։ Եալընըզ, միւլագաթլարըն անճագ լը ումումիյէսի հագգընտա պէհս պէխանանը նէշր օլունուր քի, իշթէ պու տա չու մէալտէ օլարագ, սէպտ. 1 թարիխիյլէ նէշր օլունմըշ տըր. «Մարքի տը Սան-Ճիուլիանօնըն իմբէրաթօր Ֆրանսուա-Ժօզէֆին հուզուրընա գապուլ օլունմագ իւզրէ Իշլէ սէյահաթը վէ Սալցպուրկտա միւշարիւլէյհ իլէ զօնթ Էրէնթալ պէյնինտէ վուգու պուլան միւլագաթ, Իթալիա իլէ Աւսթրիա-Մաճառ հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ մէվճուտ օլան միւնասէպաթը թասթիգ վէ էմնիյէթպախշ պիր սուրէթտէ թէեիտ էթմիշ տիր։ Պու միւլագաթտա, Էվրոպանըն ահվալը ումումիյէսի վէ Շարգըն ահվալի իւզէրինէ, իքի տէվլէթին միւնասէպաթընտա լազըմ սամիմիյէթ ազամի իլէ թամամի էֆքեար օլունմըշ տըր։ Պու մէսէլէլէր հագգընտա աքիտէ իթիլաֆը մուհաֆազա պիր հիւսնի իթիլաֆը էֆքեար կէօրիւլմիւշ տիր։

«Մէզքիւր իքի զաթ ալէլ ումում սուլհ ու սալահըն վէ պիլխասսա սթաթիւգուօնըն մուհաֆազասընը նազարը տիգգաթա ալմըշլար տըր։ Թիւրքիայա գարշը՝ թէվքիֆ Օսմանիյէի թաքվիմ իտէճէքլէրի իւմիտ իտիլիյօրլար, վէ միւթթէֆիգլէրին տէ Պալգան տէվլէթլէրինին սաատէթի հագգընտաքի թէմէննիլէրինէ իշթիրաք իտէճէքլէր տիր։»

Իշլ, 1 սէպտ.— Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ զօնթ Էրէնթալը գապուլ իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլունմուշ, մարքի տը Սան-Ճիուլիանօյը տա գապուլ իթմիշ վէ խարիճ սաաթ կէօրիւշմիւշ տիր։ Իմբէրաթօր թարաֆընտան մարքի Սան-Ճիուլիանօյա պիրինճի րիւթպէտէն Լէօփօլտ վէ Մ. Ֆաշիօթթիյէ պիրինճի րիւթպէտէն Ֆրանսուա-Ժօզէֆ նիշանլարընը իհտա իթմիշ տիր։

Վիէննա.— Սալցպուրկտան «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէ»յէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր. «Զօնթ Էրէնթալ վէ մարքի Սան-Ճիուլիանօ՝ պիլխասսա Շարգ մէսէլէլէրինի միւզաքէրէ իթմիշլէր տիր։ Աւսթրիա-Մաճառ տէվլէթի՝ Կիրիտ մէսէլէսինէ իքինճի տէրէճէ ալագատար տըր, ֆագաթ Թիւրքիանըն թամամիյէթինէ պէօյլէ էհէմմիյէթ վէրմէքտէ տիր։ Աւսթրիա-Մաճառ վէ Ալմանիա՝ վագըթ իլէ Թիւրքիանըն նոգթայը նազարընը ...(?) Թիւրքիանըն թուտըլտուղու եոլտա(?) հիւքիւմէթլէրի թէսպիթ իլէ Թիւրքիանըն արզուլարընը էսասէն գապուլ իթմիշլէր տիր։ Իքի խարիճիյէ նազըրընըն պու մէսէլէ տախի միւզաքէրաթտա պուլունմալարը թէէմմիւլ իթմիշլէր, զօնթ Էրէնթալ վէ մարքի տը Սան-Ճիուլիանօ, էսասը միւլագաթլարընտա, Շարգ մէսէլէլէրինտէ պէյանաթ էֆքեար մէվճուտ օլտըղընը, վէ պունըն տա, Շարգտա, նէ՛ Իթալիանըն, նէ՛ Աւսթրիանըն խուսուսինէ պիր մագսատ թէագիպ իթմէտիքլէրի վէ հիչ պիր խուսուսի մէնֆաաթ արզուլամատըգլարը էսասընտա միւթթէֆիգ պուլունտուգլարընը կէօսթէրմիշլէր տըր։»

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կ-Բոլիսի Պաթրիգխանէմիզ խարիճի էթրաֆընտա էլան զալան պիր մէսէլէ վարտըր։ Ճիւտտէն ֆաալիյէթ ճարի օլունմագտա իսէ, ճէմաաթըն ալէգատար օլտուղու վուգուաթ վէ ումումի կիւտիշ հագգընտաքի ահվալ վազըհ նէշր օլունմամըշ տըր, օ ահվալին պէրապէր իլէ զարարը ֆարզ օլունմամաք թաքիպ տիր։

Պիզ, էօթէտէն պէրու, ճէմաաթ իլէ Կ-Բոլիսինին թարաֆընտա ահտընամէ հապսը օլմասընը, իքի թարաֆըն իսթիքլալինի անլամասընը, հաթթա Քուտուսլարըն Իսթանպօլտան վէ Իսթանպօլըն Քուտուսլարտան վուգուֆլարը պուլունմասընը, հասըլը թարաֆէյն պէյնինտէ պիր պագըթ հալինէ կէլմէսինի, մէլէքի, պէօյլէ պիր ֆաալիյէթ ասլ իտէրէք, պունտան էվվէլքի Կ-Բոլսէցիլէրին խասսըլէրի զէմանընտա պէհան վէ իսթիթպիտաա հալտէ, թէհասուպ իտէրիզ քի, պու արզուլարըն մուվաֆագ օլունամատըղընը իտիւ։ Պու կիւն տէ, հաթթա Մէշրութիյէթ տէվրինտէ մուվաֆագ օլունամատըղընտա տէվլէթ էտիլմէթ հաքիմ օլունուր։ Աճապա Իսթանպօլտա վէ Քուտուսլարտա ճէմաաթը ալէգատար իտէճէք միւլքէթ հիչ պիր վուգուաթ նէտիր մը տըր, խօգա ճէմաաթըն պու պապտա ալէգատար օլմասընա էհէմմիյէթ մի վէրիլմէկօր։ Պիլինմէլի տը, իթլիմինի թէ խաթըրա կէլմէկ․ զիրա Կ-Բոլիսլիլէրին պիր խալքը մուհիմ մուամէլաթը օլմասը գազըլ թէկլիֆ իտէր, վէ Կ-Բոլսէցիլէր՝ ճէմաաթըյլա հաշամագ իթմէքտէլէր, քէնտի ահվալինէ օնուն ալէգատար օլմասընը հէր վագըթ իսթէմէմիշ տիր։ Պու կիւն, էյի ֆէնա, հաֆթատա իքի տէֆա չըգար ճէմաաթըն պիր զազէթէսը վար տըր։ Հիչպիր իշ, պու տա պիր չէյ տիր։ Նէ՞չին օ վագըթ իլէ հաֆթատա պիր իքի տէֆա օլսուն, Կ-Բոլիսլիլէրին ումումի ահվալինէ տաիր ճէմաաթը ալէգատար իտէճէք հավատիսլէր նէշր իթմէսին։ Նէ՞չին Թաշրա ճէմաաթը՝ Իսթանպօլըն մէրքէզը իտարէսինտէն խապէրտար օլմասըն, վէ Իսթանպօլ էհալիսի տէ, արալարըն Թաշրայէ քի գարընտաշլարընա տաիր մալիւմաթ էտինմէսին։ Տօղրուսու չու կիւնէ գատար մանէա վէրիլէճէկի պիլինէմէզ։ Մագսատըմըզ պէլլի իթմէք տէյիլ։ Կ-Բոլիսլի իլէ ումում ճէմաաթ պէյնինտէ պիր ալէգա տալըղ, Իսթանպօլ իլէ Թաշրալար արասընտա պիր պաղ ֆաալիյէթ էֆքեարը մագամընտա պաղլըլըգ օլունմալը պիր տէպիր իթմէք տիր։ Էկէր պու գատար ճիւզի պիր չէյ խապէր ալընամասա, մէլէքի սանա պէօյլէ պիլէ թասավվուրլարընը նասըլ գատար ումումի կէլէճէկլէրինէ վէ չիւպհէսիզ հասըլ օլամազ մը...

⁂ Ինկիլթէրէնին կէօրէ, տիւն Վարչակա տուզուլ իճթիմա իթմիշ, վէ պէր միւթատ (պաստըրըլմըշ թագրիրլէր) պազը մէսայիլին միւզաքէրէսինէ իշթիրաք իլէ իշտիշ տիր։

⁂ Ս. Յակոբ Խաստախանէսիմիզին կէլիր կիւտէն Հոգաբարձութիւնլար, շիմտիյէ գատար սէնէլիք պիւտճէլէրինի թանզիմ իլէ մէրքէզին թաքտիմ իթմէքլէրի հալտէ, պիլմէյիզ քի պու պիւտճէլէրին մուվաֆագաթինը պուլունմագ վէ կէօյա խաստախանէ խարիճի մուհթաճ իտի կիպի պահսիթ իթմէքլէր իտի։ Պու կիւն, մէ մուաֆըգ եազարէն, Հոգաբարձութիւն թէլաշ իլէ պիր գաչ վէ նէ իտէ իճրասը կիպի կէտիրլէն պահս էթ վագըթլարըն պէլասընը չէքմէկէ պաշլամըշ տըր, զիրա սէնէլէրտէն պէրի խաստախանէ էմլաքընըն վէրկիլէրի վէրիլմէմիշ, պիր սըրասը գօնմամըշ, վէ պու վէրկիլէր Թօպլանարագ, պու կիւն էօյլէ պիր պէօյիւք պօրճ հասըլ իթմիշ քի, սաէթթա խաստախանէմիզ իչին

չին ազիմ պիր թէհլիքէ վէ թէհտիտ հալինէ կէլմիշ տիր։ Շէօյլէ քի պու կիւն, 1324, 1325 վէ 1326 սէնէլէրի վէրկիլէրինի, եանի 1600 լիրա պիր մէպլաղ թօբտան իսթէնիլտիկի կիպի, պու միգտարտան զիատէ օլան (իհվայէթէ կէօրէ էնի վէ էսքի վէրկի պօրճլարը 4000 լիրատան զիատէ օլուեօր) միւթէրաքիմ էսքի պօրճըն տա 100 տէ 10 թէնզիլաթիյլէ թէտիյէսի հիւքիւմէթճէ թալէպ, վէ պու խուսուստա Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւնը թազիգ իտիլիեօր։ Տօղրուսու՝ պիր չօգ միւտտէթ ֆէրամուշ էտիլմիշ հալտէ, պու պօրճըն վագթընտա թէտիյէսի վէ եախօտ պիր սուրէթլէ թաքսիթ պաղլամասը միւմքին իքէն, պուրալարը հիչ նազարը տիգգաթա ալընմամըշ, պու կիւն խաստախանէմիզին միւշքիլ պիր հալէ զօնմասը պէք զարիպ վէ պաշիպ էտէճէք տիր։ Տիկէր թարաֆտան հիւքիւմէթճէ տէ խայրաթխանէ, խաստախանէ կիպի միւէսսէսաթըն մուհասէպէսինէ էհէմմիյէթ վէրէրէք ալընմասը, պէք տէ մուվաֆըգ չէֆգաթ վէ մէրհամէթ օլմազ զաննըն իտէրիզ։ Զաթէն խաստախանէ վէ ֆուգարանըն գայրըլմասը՝ հիւքիւմէթճէ պիր վազիֆէ տիր քի, պու կիւն օ վազիֆէյի, տէվլէթ քէնտի խայրաթխանէլէրինէ թէմամիյլէ իճրա իտէմէտիկի հալտէ, միլլէթլէրին իպթա իթմէսի հիւքիւմէթէ պիր խարամ օլտըղընտան, հիւքիւմէթ՝ պու միւէսսէսէլէրտէն վէրկի ալմագ տէյիլ, հաթթա օնլարըն աէլէրինէ պիլէ գաբամալը տըր։ Տահա զարիփի չու տըր քի, ֆուգարախանէմիզտէ պիր վէրկի զօնմըշ ըլըգ, պունըն հիւքիւմէթի անլաչըլամամախօր։ Ամմա հասըլ էլ զարուրէ ֆուգարալարխանէմիզ խուսուսի խանէ՞ մի պու վէրկիլէր վէրէճէք միյլէր։ Իրաա կէթիրէն աշարաթ պիլէ, մանզա պիլվասըթա մախսուս օլտըղը իչին, վէրկիտէն մուաֆ օլմասը լազըմ կէլիրքէն, աէրունինտէ միւհթաճ վէ ֆագիր ֆամիլեալարըն հասըլ էլ զարուրէ իսքեան իթմէքլէրի ֆագիրխանէլէրէ նա՞սըլ վէրկի ալընըր։

Զանն իտէրէք, Վարչական ժողովըն տիւնքի իճթիմայընտա, պու մէսէլէ իլէ արիզ ու ամիգ իշթիղալ իթմիշ, վէ պազըտա վէրկիլէրին աֆվընա վէ սօն իքի սէնէնին վէրկիլէրի հագգընտա թազսիտ իճրա իտիլմէսիյլէ, հաթթա թամամըթ իճրա օլունմասընա տաիր հիւքիւմէթէ իճապ իտէն թագրիրլէրին իթթասը միւզաքէրէ օլունմըշ տըր։

Պիզէ գալըրսա, խաստախանէ վէ խայրաթխանէ կիպի միւէսսէսաթըն վէրկիտէն զաթիյէն մուաֆիյէթի իչին նէզտը հիւքիւմէթտէ թէշէպպիւսաթը լազըմէնին իճրասը տահա միւնասիպ տիր։

Ս. Յակոբ խաստախանէսի ազարաթըն վէրկիլէրի խուսուսը, Օթէլ Պրիսթօլ վագըասընը խաթըրա պրագմաթա տըր։ Պիրի՝ իհմալ, տիկէրի տէ սուի խարէ խուսուշլարտան Միլլէթի, Կ-Բոլիսլիխանէմիզի միւշքիլ պիր հալէ զօյմըշլար տըր։ Իշէ-պուտէ էնի Միլլէթ Նիզամնամէսիյլէ էնի պիր տէվրէ խարէ պաշլատըղընտա, վէ անքլամը նիզամ հարֆիէն իճրա օլունագըլտա, ումարըզ քի պու կիպի սուի ահվալէ միւսաատէ գալմամաճագ տըր։

⁂ Տիարպէքիր մէրխասասը Արհ. Անգըրէաս Եպս. Զէլէպեան, ընտիչէնիպ կիւնիւ սէմթը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Միւմաիլէյհին ըֆթագըթընտա իքիսի Ատանա, պիրի Հաճըն վէ իւչիւ Տիարպէքիր իչին քի, ճէման 6 նէֆէր Անարատ Ցղութիւն ռահիպլէրի կիթմիշլէր տիր։

Ատանա վէ Հաճընտա զաթէն գըզ չօճուգլար մէքթէպլէրի պուլունուպ, ֆագաթ Տիարպէքիրտէ գըզ չօճուգլար իչին միւճէսսէսէն պիր մէքթէպ թէսիսի իթիլէճէկլինտէն, իշպու մէքթէպին էսասը թէմէլինի թէէթթիւպ իթմէք իւզրէ, Անարատ Ցղութիւն թարիգաթը Մայր վանքը Միծաւորուհիսինին միւշաւիրի Տայր Էլպիս Կապրաչեան, չէհրը մէզքիւրէ կիթմիշ օլուպ, Ինկիլթէրէմիզէ կէօրէ, միւմաիլէյհա

իքի այ զարֆընտա իքմալը վազիֆէ իլէ ալաքամ քէսէճէք տիր. զիրա պուրատա մէմուրիյէթինին էհէմմիյէթի վէ լիւզումը պազասը հասէպիլէ, պայպուսկէթինին հիսս օլունաճաղը թապիի վէ պինաէալէյհ օնտան զիեատէ Տիարպէքիրտէ գալմասըմա ըը մէմուրը զավլի տիր։

*** Պրուսա մէպուսասը Արմ. Ցարութիւն Եփ. Ճամճեան՝ Էսկի-շէհիրտէն չէքիլմիշ կէլմիշ օլուպ, պուրածա պազը իշլէրինի թէսվիյէտէն սօնրա մահէլլի մէմուրիյէթինէ ալաքամ քէսէճէք տիր.— Ճամճեան Գիրաժ. Էսկի-շէհիրտէ թէէսսիւփէ շայէշայան էրքէք չօճուգլար մէքթէպի իչինի օլատաղծա սըրասըն գօյմուշ, վէ պիր գաչ կիւն տէ Քէօթահիատա գալարագ, օրատէն պազը զարըշըզ իշլէրինի թէսվիյէ շայէշմէշ տըր.— Զուհտան էվվէլ եազըըզըմըզ կիպի, պիզ, ումում րուէսայը րուհանիյէմիզին, իշլէրի պաշընտա պուլունատըզլարընը, վէ ճէմաաթըն թէրագգըպընտ, խալահընտ մախսուս հագգը արըշուլարընը իճրայէ թէշէպպիւս իթմիքլէրինի կէօրիւպ խայպէր ալտըգծա, սիւթունլաըըմըզտա մա էլ իֆթիխար տէրճ իթմէյի պիր մահզուզիյէթ աատ իտէրիզ։

*** Թագսիմտէ Ֆրանսըզ խասթախանէսի խարիճինին՝ խասթախանէյէ իլհագ իթմէք Ֆիքրիյլէ, իւզէրինտէ Ալլահվէրտի ապարթըմանը ինշա խտիլմէք իւզրէ էյէմլ երգտըրըլմագտա օլան Ս. Ցավհ. Ոսկեբերան վէ Ս. Ցակոբ խասթախանէսի արազիսինի, տէյէրինտէն զիեատէ պիր ֆիխաթլա սաթըն ալմագ նիյէթինտէ պուլընտըզը իշիտիլիեօր. Պու հավատիսին մէվսուգիյէթինի թէէմին իտէմէյիզ, լաքին էկէր տօղրու իսէ, նազարը տիգգաթա ալընմասընը թավսիյէ իտէրիզ։

*** Էվվէլքի կիւն Ֆրանսա մէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Սիլլէր, գօնսօլաթօ թէրճէմանը Մ. Գալըպճեան իլէ պիրլիքտէ Երմէնի բաթրիկի Դուրեան Սրբազանը զիեարէթ իլէն բաթրիգխանէյէ կիթմիշ իսէ տէ, Միւշարիլէյհի օրատա պուլամատըղընտան, վէքիլի Թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տըր։

Մեծարգոյ Տէր Խմբագիր,

Հաճեցէք Ձեր պատ. թերթին մէջ նոյնութեամբ հրատարակել իմ այս երկտողս։

«Մէճմուա»ի 4795 թիւին մէջ, Տոզակատուի մը յօդուածն աչքէ անցունելով՝ կը հանդիպիմ յոյժ զարմանալի և անշնչա տպագրական վրիպակի մը, անձիս վերաբերող, ու ես ինքս զայն ուղղելու կը փութամ։

Հոս վերջերս կատարուած Եպ. քուէարկութեանց ամենուս ծանօթ ցանկին մէջ իբր Բ. ընտրելի ներկայացուածն էր Գերյ. Թումայեան վարդապետը, ոչ թէ ես, ինչպէս անուշադրութեամբ կարդացած կ'երեւի Ձեր գրաչարն, զո՛ր առ վրդովելով հասարակաց կարծիքն ու նաեւ զիս՝ որ ոչ մէկ արժանիքի տէր ըլլալս ինձէն քաջ գիտնալով, այատ կ'ապրիմ միշտ բարձրերը թաչելու մարմաջէն։

Ձեր շնորհիւ, գէթ այս անգամ, անօգուտ թիւրիմացութիւն մը խափանած ըլլալու գոհունակութեամբ, կը մնամ

Մեծ. Տեառդ աղօթարար
Հ. Թ. ԹՈՍԱՃԵԱՆ Մ. Վ.

Տրապիզոն, 12 Օգոս. 1910

Մէճմուա.— Թէրթիմ սէհվի օլան պու խիմ եանըլըշըղը, պիզճէ, հէր իքի միւհթէրէմ րահիպ հագգընտաքի թէվէճճիւհիւմիւզիւ պէեան իչին պիր վէսիլէ տիր։ Ցավհ. Ծ. Վ. Թումայեանըն Թրապիզօն մէրխասալըղընա նամզէտլիկինի թէպրիք վէ օ մէմուրիյէթէ ինթիխապընը արզու իթտիկիմիզ կիպի, Հ. Թ. Վ. Թոսաճեանըն տախի օլ պապտաքի լիեագաթընը պիլտիկիմիզտէն, պիր կիւն անի սըֆաթը իհրազ իյլէմէսինի թէմէննի իտէրիզ։

ԹԻՒՐՔԻԱ, ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ ՎԷ ԿԻՐԻՏ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Էվվէլքի կիւն ալա օլունան Մէճլիսի վիւքէլաատա, Կիրիտ մէսէլէսի հագգընտա տէվլէթլէրին ճէվապըլա իշթիզալ խտիլմիշ, ֆագաթ ուզուն միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմիքի հալտէ, հիչ պիր զարար վէրիլմէմիշ տիր։ Միւզաքէրաթ՝ պա թէլէկրաֆ սաարազամ բաշտա թէյպիղ օլընարագ, քէնտի ֆիքրլէրի սօրուլմըշ տըր։ Մէճլիսի վիւքէլանըն կէլէճէք իճթիմաընտա, հիւքիւմէթ, պու մէսէլէտէ իթթիխազ խտէճէկի խաթթը հարէքէթի զարարլաշտըրաճագ տըր։

*** Իշպու մէսէլէ հագգընտա ալընան թէլէկրաֆլար.

Աթինա, 30 օգոս.— Թէպատայը Եունանիյէտէն պուլընան Կիրիտլիլէրին՝ Կիրիտտէքի մէմուրիյէթլէրինտէն խաթիֆա իթմէք իւզրէ Եունան Մէճլիսի մէյլիսինէ կիրմէյէրինտէ հիչ պիր մահզուր կէօրմէմիքլէրինէ տաիր համի տէվլէթլէր Թարաֆընտան հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին նօթասընտա ճէվապ վէրիլէճէկի խապէրի միւատէհա իչին թէէմինաթ աատ օլունարագ, մահզուզիյէթը պախմէյի մուճիպ օլմըշ տըր։

Աթինա.— Մ. Զօրպանըն, Թէսալիա Ֆըրզալի սաքէրիյէսի գումանտանլըղընը տէրէօհտէ խտէճէկի սէօյլէնիեօր։

Աթինա — Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Սան-Ճիուլիանօ իլէ Մ. Վէնիզէլօս պէյնինտէ ուզուն վէ սամիմի սուրէթտէ ճէրէեան խտէն միւլաքաթ պէօյլէ էհէմմիյէթ վէրիլիեօր։ Պու միւլագաթտա պաշլըճա Կիրիտ մէսէլէսի միվզուի պահս օլմըշ տըր։

Բարիզ, 31 օգոս.— Պու սապահ Բարիզտէ, Իսթանպօլտան պիր Պէրլին զազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա ալֆէն, Թիւրքիանըն Եունանիսթանա գարշը իլանը հարպ իթմիկի շայի օլմըշ իսէ տէ, Օսմանլը սէֆիրի՝ պու շայիապը րէսմէն թէքզիպ իթմիշ տիր։

Բարիզ.— Թիւրքիա իլէ Եունանըն միւնասէպաթը հագգընտա տէվէրան իտէն թախմինի էգհանը մուճիպ շայիալարը, տէվլէթը Օսմանիէ սէֆիրի Նաում բաշա թէքզիպ իթմիշ տիր։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ, մասատ՝ Եունան Մէճլիսի մէյլիսինին ինթիխապլարը սէպէպիլէ զուհուրա կէլէն հիւսմայիշլէրէ տաիր օլտըղընը, ֆագաթ իքի հիւքիւմէթին արասընտաքի միւնասէպաթը խալէլ կէլմէմիշ խաւակինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Աթինա 1 սէպտ.— Տէվլէթլէր, Մ. Վէնիզէլօս իլէ Մ. Բօլիսօրկինին չօզտան պէրու Եունան թէպաասընտան օլտուղլարը իչին, պունլարըն, մէճլիսի միլլի միւզաքէրաթընա իշթիրաքլարընը մէն խտէմէճէճէքլէրինի, անճագ տիկէր իւչ Կիրիտլինին ինթիխապընա միւթէրիզ պուլունտըզլարընը վէ պու իւչ քիշինին ինթիխապը թաատիգ խտիլիպ խտիլմէմէսի մէճլիսի միլլէյէ այտ օլատաղընտան, մէճլիսի մէզքիւրըն թօպլանմասընտան էվվէլ Եունան հիւքիւմէթի նէզտինտէ չիմտիլիք պիր թէշէպպիւսատէ պուլունմամալա մահէլլ օլմատըղը զանընտա պուլունտըզլարընը հիւքիւմէթը Օսմանիէյէ միւշթէրէքէն պիլտիրմիշլէր տիր։

Ռօմա — Վիէննատան «Թրիպունա»եա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ալըմանիա վէ Աւստուրիա՝ Կիրիտ մէսէլէսինին թէսվիյէսինի համի տէվլէթլէրէ թէրք խտիեօրլար։

Աթինա.— Եունան գավանինէսի՝ Կիրիտլիլէրին Մէճլիսի միլլիյէ ինթիխապլարը հագգընտա պիր զարար վէրմէք քէնտիսինէ այտ օլմատըղը, անճագ Մէճլիսի միլլինին Կիրիտլիլէրի գապուլ խտիպ էտմէյէ իթմէք հագգընը հայիզ պուլընտըղընը պէեան իթտիկի թէէմին օլունուեօր։

Աթինա.— Ինթիխապ օլընան իւչ Կիրիտլի մէպուսըն, հիւքիւմէթին իշինի կիւճլէշտիրմէմէք իչին Մէճլիսի մէպուսան ազալըղընը գապուլ իթմէյէճէքլէրի րիվայէթ խտիլիեօր։

ՖԷՆԷՐ ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷՍԻ

ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԻԼԼԻՍԻ

Տախիլէ նէզարէթի Իսթիխպարաթ գալէմինտէն զազէթալարա աթիտէքի պէեանամէ թէպլիղ խտիլմիշ տիր.

Ռում վէ Պուլկար ճէմաաթլարը պէյնինտէ տավալը քիլիսէ վէ մէքթէպլէր հագգընտա պիթթարաֆ, Մէճլիսի մէպուսան վէ աեանճա թէտգիգ վէ գապուլ խտիլէրէք, պա իրատէի սէնիյէ հազրէթի Բատիշահի թաստիգ օլունմըշ օլան գանունըն՝ կէօհա իմթիսալըմը մէշհէպիյէ իւրալ իթտիքինտէն պահիսլէ, պունտան վէ տիկէր պազը մասալէհին միւզաքէրէսի իչին բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինին տաիր իշթիրաքըյլա մէթրօպօլիթլիքլէրտէն ինթիխապ օլունարագ կէօնտէրիլէճէք վէքիլլէրտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիսի միլլինին թէշքիլի սուրէթինէ տաիր էվվէլճէ Ռում բաթրիգլիկինտէն իճրա օլունան թէպլիղաթ իւզէրինէ, տէվաիր վէ վիլաեաթլէրտէն չիմտիյէ գատար օլունան իշարաթա նէզարէն, պազը մահէլլէրտէ Ռում էհալիսի, տէվլէթին գավանինին վէ նիզամաթընը թագտիր իտէրէք, բաթրիգխանէնին թէշէպպիւսատընա իթթիպաա իթմէմիշ, վէ տիկէր պազը մահէլլէրտէ հէնուզ վէքիլլէր ինթիխապ օլունմամըշ, լաքին մահեալ օլան պազը եէրլէրտէ, Ռում մէմուրինի րուհանիյէսիյլէ Եունանլըլարըն թահրիգ վէ թէշվիգիյլէ կիզլի սուրէթտէ մէճլիսի միլլի իչին Իսթանպօլա վէ թաշրատա մուգիմ մալիմ էլ էսամի քէսան վէքիլ ինթիխապ խտիլմիշ տիր։

Պալէատէ պէեան օլընտըղը վէճհլէ, էսասէն գանունէ վէ նիզամլարա մուղայիր օլան վէ բաթրիգխանէնին վազիֆէ վէ սէլահիյէթի խարիճինտէ պուլընան պու մէճլիսի միլլինին պիլա րուխսաթ թօպլանմասը, բաթրիգխանէյէ, գավանինի թէնգիտ (գրիթիգ) իթմէք վէ հիւքիւմէթին իւզէրինէ ճէրաի նուֆուզ իտէրէք, զարարլարընըն իճրասընը մէն իյլէմէք իւզրէ պիր էհէմմիյէթը մախսուսէ վէ մահիյէթը րէսմիյէ վէրմէք մագսատիյլէ օլուպ, պունա իթթիբաք իյլէմէք իւզրէ գապուլը վէքալէթ խտէն քէսան հագգըլարընտա, Գանունը Ճէզանըն 99ունճու մատտէսի մուճիպինճէ պէօյլէ վէ քիւչիւք մէմուրլարտան հէր քիմ օլուրսա օլսուն, տէվլէթին էմիրլէրինէ, գանուն ու նիզամլարըն ահքեամը իճրասընա, վէ հէր նէվ էմվալը էմիրլէրինին թահսիլինէ մուխալիֆէթ իչին սարֆը նուֆուզ վէ գուվվէյի միւէսսիրէ խտէճէք վէ իթտիրէճէք օլուրսա, մուվագգաթ հապս ճէզասընըյլա միւճազաթ օլընաճաղընտա, վէ էկէր մէմուրլարըն պու եօլտա հարէքէթի՝ ամիրլէրինին էմրիյէ զարարի վէ մէճպուրի վուզու պուլմըշ իսէ, պու ճէզա՝ պու մազուլէրլէրին հագգընտա ճարի օլաճաղ, իպթիտա էմր քիմտէն զուհուր իթմիշ իսէ, օնըն հագգընտա իճրա գըլընաճաղընտա, վէ էկէր պու միւսիլլու պիր հարէքէթ՝ տահա ազըր պիր ճինայէթէ սէպէպ օլուրսա, օ ազըր ճինայէթին ճէզասը հիւքմ վէ իճրա խտիլէճէկինէ, վէ մէզքիւր մատտէնին զէյլինտէ կէօստէրիլտիկի վէճհլէ, պու եօլտա իճրայի նուֆուզ վէ գուվվէյի միւէսսիրէ իտէնլէր, մէմուրինտէն տէյիլ իսէ, պիր սէնէտէն զիեատէ օլմագ իւզրէ, քէզալիք հապս ճէզասընըյլա միւճազաթ օլընաճաղընա կէօրէ, մէզքիւր մատտէ իլէ զէյլի ահքեամընա թաթպիգէն, հուգուգը ումումիյէ նամընա թագիպաթ վէ մուամէլաթը ճէզայիյէ իճրասը, վէ իտարէի էօրֆիյէ գարարնամէսինին 6նճը մատտէսի մուճիպինճէ, հիւքիւմէթը ասքէրիյէ; 1. Լիւզում կէօրիւլէն էշխասըն կիւնտիւզ վէ կէճէ էվլէրինի արամաք, 2. Շիւպհէլի վէ ապլըզ կիրուհընտան օլուպ, հիւքիւմէթ Թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլընանլարը վէ իտարէի էօրֆիյէ ալթընտա ալընան մահէլլտէ իգամէթկեահլարը օլմաեան էշխասը սաիր մահէլլէ սիւրմէկ, 3. Էհալինին սիլահ վէ ճէպխանէսինի թօպլամագ, 4. Թախտիշը էզհանը մուճիպ նէշրիեաթտա պուլունան զազէթալարը տէրհալ թաթիլ իթմէկ, վէ հէր տիւրլիւ ճէմիյէթլէրի մէն իյլէմէկ մէզզուն օլատաղընտան, մաատէի մէզքիւրէ իլէ հիւքիւմէթը ասքէրիյէ թէէմին գըլընան մէէզունիյէթ վէ սէլահիյէթէ իսթինատէն մէճլիսի միլլինին մէնը իճթիմաը զարարլաշտըրըլմըշ պուլունտըղը ճիհէթլէ, օ սուրէթլէ մուամէլէ օլունմասը՝ Ատլիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթինին սօն թէզքիրէսի իւզէրինէ վիլաեաթլէրէ թէպլիղ գըլընմըշ տըր։

*** Բէնչշէնպիհ կիւնիւ Ֆէնէր բաթրիգխանէսինտէ Սինօտ մէճլիսի թօպլանարագ, պալէատէքի պէեանամէ հագգընտա ուզուն միւտտէթ իճրայի միւզաքէրաթ իթմիշ, վէ պունըն խալընըզ զազէթալարտա նէշր օլունտըղը հասէպիլէ, րէսմի օլամատըղընտան, էվվէլքի գարարընտա սէպաթ իյլէմիշ տիր։ Բաթրիգ էֆ., պիր Ռում զազէթասընըն մուհարրիրիյէ միւլագաթընտա, թէսալիի մէզքիւր հագգընտա իփհարը թէէսսիւֆիլէ, «Հիւքիւմէթին՝ իշի պու րատտէյէ գատար կէօթիւրէճէկինի մէմուլ իթմէզ իտիմ» տէմիշ տիր։ Պատէհու միւշարիլէյհ, բաթրիգխանէնին պու սըրատա նէ եափաճաղընա տաիր վազը օլան սիւալէ տէ, «Պունըն զարարընը, բաթրիգխանէնին իքի մէճլիսի վէրէճէք տիր» տէյի պէեան իյլէմիշ տիր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳ ՄԱԼՈՒՄԱԹ

Ալմանիատան սաթըն ալընան Պարպարօս Խայրէտտին վէ Թօրղուտ Րէյիս նամ զըրհլըլար, պու կիւն սաաթ 4 րատտէլէրինտէ լիմանըմըզա վասըլ օլմըշլար վէ վիւքէլա, Ահան վէ Մէպուսան մէճլիսլէրի րէիսլէրի վէ սաիր րիճալ հազըր օլտըղլարը հալտէ, պիր ճէմը ղաֆիր Թարաֆընտան ֆէվգէլատէ իսթիգպալ խտիլմիշ. պուլ օլըմըշլար տըր։ Պու զըրհլըլար՝ Տօլմա-պաղչէ էօնիւնտէ տէմիր աթմըշլար տըր։

Պու սապահ Ֆրանսա սէֆիրի Բարիզտէն շէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն խարիճիյէ նազըրը Գապը Ալիյէ կիթմէմիշ տիր։ Միւշարիլէյհ վէ զէվճէսի՝ իւչ կիւն գալմագ իւզրէ Պօղազիչինէ ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր։

Րէժի հագգընտա թէտգիգաթտա պուլունմագ իւզրէ պիրի չիֆթլիքլէրտէն, տիկէրի Թիւթիւնճիւլիւք օլարագ իքիշէր զաթըն ինթիխապ օլընմըշ, սապ. 15 գատար Իսթանպօլա կէօնտէրիլմէլէրի իչին, Մալիյէ նէզարէթինտէն Էսքիշէ, Գավալա, Տրամա, Սէլանիք, Իզմիր, Թրապիզօն, Սամսոն վէ Պաֆրա կիպի մահսուլ մահէլլէրէ թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

Ալ մահիյէթլէ պու կէճէ կէօրիւլէկիւ հալտէ նաքըն, կէօրիւլմէտիքի Թագտիրտէ բազար իրթէսի կիւնիւ Ռամազան այընըն կիրիլէճէք տիր։

Բէշիքթաշտան օղլ. 31 թարիխիյլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ ալընմըշ տըր. «Ռուսիանըն, Գարատէնիզ ֆիլօսը իչին Սէվաստօբօլ վէ Նիգօլայէֆ թէզկեահլարընտա Տրէտնօթ սիսթէմինտէ 4 զըրհլը ինշասընա զարար վէրտիկի հավատիսի Բէշթա մէհաֆիլի սիեասիյէսինտէ մուճիպը թէլաշ օլմուշ տըր։— Ռուսիանըն Գարատէնիզ ֆիլօսը, չիմտիքի հալտէ, միւրէթթէպիֆ սիսթէմլէրտէ 8 հարպ սէֆինէսի իլէ 3 զըրհլը, 13 թօրբիտօ մուխրիպի, 10 թօրբիտօ խութիպօթը, 5 թահթ էլ պահր վէ պիր չօգ թօբ չէքէր վէ նագլիյէ սէֆինէլէրինտէն միւրէքքէպ տիր։»

Զարշէնպիհ կիւնիւ Մալիյէ նէզարէթինտէ բարալարըն խալքը գօմիսիօնը աճը իճթիմա իտէրէք, մէճիտիյէ վէ լիրա ֆիխաթլարը հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունմըշ տըր։ Պու գօմիսիօնըն րիեասէթի՝ էվվէլճէ մալիյէ միւսթէշարը Մ. Լօրոն Թարաֆընտան իֆա խտիլմէքտէ իքէն, միւմաիլէյհին իսթիֆասընտան տօլայը րիեասէթ՝ Ճավիտ պէյ Թարաֆընտան Սըր Պապինկթընա թէվտի խտիլմիշ տիր։ Ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթտան սօնրա, գօմիսիօն՝ մէճիտիյէնին 20, լիրանըն 100 զչ.'ա կէչմէսինէ զարար վէրմիշ տիր։ Ֆագաթ պու զարարըն՝ պիւթճէ վէ վարիտաթ իւզէրինտէ թէէսսիրի օլաճաղը նազարը տիգգաթա ալընտըղընտան, պու պապտէ թէտգիգաթը լազըմէտէ պուլունմագ իւզրէ իքինճի պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմըշ տըր։ Պու գօմիսիօն տա հագգընտա թէտգիգաթընը իքմալ իտէճէկինտէն, նէթիճէի թէտգիգաթ իւզէրինէ պիր լահիհի գանունիյէ եափըլարագ, Մէճլիսի մէպուսանա վէրիլէճէք տիր. Մէճլիսի մէպուսան տա գապուլ իտէրսէ, կէլէճէք սէնէ մարտտան իթիպարէն մէճիտիյէ 20, լիրա տա 100 զչ. օլաճագ տըր։

Մալիյէ նէզարէթինէ տարպը գարարլաշտըրըլմըշ օլան ուֆագլըգլար՝ 5, 10 վէ 20 բարալըգ օլաճագ տըր։ Գըրգ բարալըգլարա չու սըրատա ինթիխապ կէօրիւլմէտիկինտէն, պունլարըն տարպը սօնրայա թալիգ խտիլմիշ տիր։ Պագըր օնլուգ քէսիլէճէկի հավատիսի եանլըշ տըր։ Շիմտի տարպ օլունաճագ սիքքէլէրին աատէտի՝ ազալի 3 միլեօն օլաճագ տըր։

Թրապիզոն 'լէ Էրզրում պէյնինտէ եապըլաճագ տէմիր եօլ խաթթը իչին թէմագիգաթտա պուլունմագ իւզրէ օրատա կէօնտէրիլէն հէյէթ՝ չարշէնպի կիւնիւ ավտէթ իթմիշ, վէ րափօրունը թամամ իթմէք իւզրէ պուլունմուշ տըր։ «Սապահ»ըն պիլտիրտիյի կիօրէ, Թրապիզոնտան պաշլանաճագ օլան պու խաթթըն Զօրում նէհրինտէն կէչմէսի վէ պիր թագըմ խիւգուգ տաղլարըն պէօյլէ պիր մանի թէշքիլ իթմէսի սէպէպիյլէ սարֆը նազար իտիլմէսի մաղլուպ օլունաճագ վէ պունտա մուգապիլ թիւնէլ վէ ֆէննը հարիգ նօգթայի նազարընտան պէօյլէ էհէմմիյէթի պուլունան Թիրէպօլը-Կիւմիւշխանէ վէ Էրզրում խաթթընըն ինշասը լիւզումը պիլտան իտիլէճէք իմիշ։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, պու խաթթըն ինշասընա, հիւքիւմէթին հիմայէսիա օլարագ կէլէճէք սէնէնին իպթիտասընտան պաշլանաճագ տըր։

Գարպարօս Խայրէտտին վէ Թօրղուտ Րէյիս զըրհլըլարընը Զանագ-գալէյէ կէթիրէն ամիրալ Գոլըն չէրէֆինէ չարշէնպի կիճէսի մաղէյնը Հիւմայունտա, եաղտըրմըշ վէճհէ պիր ղիափէթ վէրիլմիշ, վէ պունտա ամիրալըն մայէթի իլէ Սէմանիա մուլահըմկիւզարը վէ սէֆարէթին պէօյլէ մէմուրլարը վէ պաշը միւ քէլա իլէ րիճալը Օսմանիյէ պուլունմուշլար տըր։ Սաֆրատա Զավը Շահանէնին սաղ թարաֆլարընտա մուլահըմկիւզար վէ սօլ թարաֆլարընտա ամիրալ վէ պաշէնօրասըլա վէվանը սաւրէ օթուրմուշլար տըր։ Զիաֆէթտէն էվվէլ մուլահըմկիւզար իլէ ամիրալ, հիւզուրը Շահանէյէ գապուլ օլունարագ, մազհարը իլթիֆաթ օլմուշլար տըր։— Ամիրալ վէ մայէթի իրթէսի կիւն Զանագ-գալէյէ աւտէթ իթմիշլէր տիր։

Եունանիսթան իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ կիզլի պիր իթթիֆագ ագտ օլունտըղընը Մաթէն ղազէթասը րիվայէթ իտիեօր։

Ալաֆ. սապա. 15տէն իթիպարէն էմրը ախիրէ տէկին, Աղտէնիզ Ինկիլիզ ֆիլօսընըն Գահրը Սէֆիտ սահալը թարաֆընտա տօլաշմասը՝ Ինկիլթէրրա պահրիէ նէզարէթի թարաֆընտան մէզքիւր ֆիլօ գօմանտանընա էմր օլունմուշ տըր։

Գրիւսէլտէ քիւշատ օլունան Սուլհ գօնկրէսինէ հիւքիւմէթը Օսմանիէ թարաֆընտան վէքիլ թային օլունան Օսմանըլը մէպուսլարը, չէհրի մէզքիւրէ վասըլ օլմուշլար վէ չարշէնպի կիւնքի ինթիմաէ հազըր պուլունմուշլար տըր։

Թայմզ ղազէթասընըն պէեանընա նազարըն, Համպուրկ զըռհլըսը իլէ րիքիւպը Շահանէյէ մախսուս Էրթօղրուլ եաթը թէզկիահթըն էն սօն սիսթէմէ իֆրաղը իչին, Արմսթրօնկ վէ Վինգօրթ տ'Էրվիկ ֆապրիգասընտան սաթըն ալընան թօր վէ մուհիմմաթ՝ Իսթանպօլա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Հիւքիւմէթ, տէնիզ ալթընտան սէյրը սէֆէր իտէր իքի թօրբիտօ սաթըն ալաճագ տըր։

Սամսօն վէ Տրապ թօրբիտօլարը Գարատէնիզէ կիթմիշլէր տիր։

Սամսօն-Սիվաս խաթթընըն պու սէնէ պաշլանմասը գարարլաշտըրըլմըշ օլան զըսմընըն թէտգիգաթը իպթիտայէսի իքմալ պուլունմագ իւզրէ տիր։ Թարիգի ուսումիյէ իչին վէրիլմիշ օլուպ տա, պու սէնէ սարֆը գապիլ օլմայան աղչէտէն, մուախխարէն էսէրինէ զօնուլմագ իւզրէ 100,000 լիրա սարֆը գարարկիր օլմուշ տըր։ Պու աղչէ իլէ չիմտիլիք թէէսսիւսսէթը իպթիտայէ իլէ խաթթըն 25 քիլօմէթրօլուգ զըսմը եափըլաճագ տըր։ Պու զըսմ ամէլեաթը՝ չէրաիթի մախսուսէ իլէ միւթէահիւտլէրէ վէրիլէճէկինտէն, նէզարէթ 15 կիւնէ գատար պու պապտէքի շարթլարը իլան իտէճէք տիր։

Սադրը էսպագ Հիւսէյին Հիլմի փաշա՝ չարշէնպի կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, տախիլիէ վէ խարիճիէ նազըրլարը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Մէէզզունէն մէմլէքէթինէ ավտէթի միւնասիպէթիյլէ Ամէրիգա սէֆիրի Մ. Սթրաուս, րէֆիգաթիյլէ սէֆարէթին պաշ թէրճիմանը օլտուղը հալտէ, չարշէնպի կիւնիւ մաղէյնը Հիւմայունտա գապուլ օլունմուշ, վէ Զավը Շահանէյէ Թաւսիէնամէ արզը վէտա իթմիշ տիր։

Թարաֆը Հաղրէթը Պատիշահիտէն Գարատաղ գըրալը պիրինճի Նիգօլայա պիր արապ աթը իհտա պույրուլմուշ օլմաղլէ, գըրալը միւշարիլէյհ թարաֆընտան արզը թէշէքքիւրիւ հաւի պիր թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր։

Հարպիէ նազըրը՝ չարշէնպի սապահը Քեաղըտխանէ թարաֆլարընտա պիր ալայը, օրալարտա պուլունան Օսմանլը թարաֆընտան եապըլան մանավրալարը թէֆթիշ իթմիշ, վէ պահտէհու Մէքթէպը հարպիէյէ կիտէրէք, պազը էմիրլէր վէ թէնպիհաթ վէրմիշ տիր։

Եունան սէֆիրի՝ պաշ թէրճիմանը իլէ պիրլիքտէ չարշէնպի կիւնիւ Պապը Ալիյէ կիտէրէք, խարիճիէ նազըրը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Սէֆիր, պօյգօթաժըն հէնուզ տէվամ իթմէքտէ օլտուղընը, վէ Սէլանիքտէ պուլունան պիր գաչ Եունանլըն հուտուտը Օսմանիէ խարիճինէ չըգարըլաճաղընը վէ Թրապիզօնտա Դիմոս սուլարընտա Եունան սփինկէրճի գայըգլարընըն մուհաֆազասընա մէմուր Եունան կամիօթընա գըզղը պաղը թէճավիւզ վուգուա կէլտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Ալթընտան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլմէկտէ կէօրէ, Եունան խարիճիէ նազըրը՝ պօյգօթաժ սէպէպիյլէ պազը մահէլլէրտէ իճրա իտիլէն մուամէլէտէն չէքտէտէն սօնրա Օսմանլը սէֆարէթի մուսլահաթկիւզարընա շիքայէթ իթմիշ տիր։ Եղհէնիմէ Թէսէլնիկէ նամընա ճէլպ եազըլընտա գարատա օթուրմուշ օլան պիր Եունան վափօրը իլէ Ինկիլթէրրա համիլէսինտէն պահս իտիլմիշ տիր։ Պու համիլէլէրտէն պիրի չու տըր քի, րիվայէթ կէօրէ, պիր Եունան վափօրը՝ Թէսէլնիկէ եագըրընտա գարատա օթուրմուշ, վէ գուրթարըլմաղ վափօրլար իսթէմէք իճապ իթէտիքլէրի հալտէ, պօյգօթաժճըլար մէւսաատէ իթմէմիշլէր տիր։ Տիկէր համիլէյէ կէլինճէ, Ինկիլթէրրա պիր Եունանլը փամիլեասընըն չօճուղը վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնազէնին սրաթա իլէ զամիրիսթանա նագլինի պօյգօթաճըլար գօյվէրմէմիշլէրինտէն, թապուդը չօճուղըն ֆամիլեասը կէօթիւրէմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր։— Եունան սէֆիրի, խարիճիէ նազըրընա չարշէնպի կիւնիւ պիր սաաթ տէվամ իտէն միւլագաթընտա, պու համիլէլէրի տէ անլաթմըշ իսէ տէ, Րիֆաթ փաշա՝ պու պապտէ խապարտար իմիշ, վէ պուն վագըթտա Եունանիսթանտա Կիրիտլիլէրին իհթիլալը՝ անճագ գարըշըգլըգըն, պունըն պիր թագըմ միւշքիլաթա սէպէպիյէթ վէրիլտիկինի պէեան իթմիշ տիր։

Նէճտ ահալը վէ մարթին թիւֆէնքլէրի թաշըր պիր չէթէ 5-6 կիւն էվվէլ Ագթարմահա պօսթանճըլըգ իտէն Գըրըմըը Սիւլէյմանըն պօսթանընա կիրմիշլէր վէ ճէպրէն պօսթանը ալմըշլար։ Սօնրա տա Րըզա գարիէսինտէն Մուրատ օղլը Հիւսէյին աղանըն տարլալարընա զօր իլէ պիր հայվան գէսէրէք, հէյպէլէրինէ գօյմուշ կէչմիշլէր։ Տահա սօնրա Ալասան գարիյէսինէ վարմըշլար։ Պիր րէնչպէրին արպա թարլասընա հայվանլարընը սալաշտըրըպ, սապահա գատար եէտիրմիշլէր վէ իրթէսի կիւն սավուշուպ կիթմիշլէր։ Պու հալէրի տուեուպ ինթարէն՝ քէօյլիւլէրտէ, Զապըթաճըլը պուրատա կէլմիշ տէյի պիր հիւքիւմէթըն իմիշ։ Պիւմէյ քի հիւքիւմէթ՝ պէօյլէ չէթէլէր ալտըրմա մըտը (Խօխ-չէհիր)

Էմնիէթը ումումիէ միւտիրիէթինտէն.— Կէչէնտէ պիր իքի կիւն ֆասըլա իլէ Իսթանպուլ ղըլաֆէթինէ կիրմիշ իքի խըրսըզ գայղընը. Պէյօղլու ճամիլէրինտէ վէ ֆինա պիր հալ ու հարէքէթլէ կէօրիւլմիշ վէ հալգըն թահգիգաթը իճրասընա պաշլանմըշ տըր։ Պունըն հէ կիմի պիր մագսատ միւթէսէտտի օլտուղը անլաշըլմագ պուլունմաղըլարընտան, պունտան պէօյլէ չարշըտա կէզինմիշ օլուպ հալտէ պու կիմի անլար ու հարաքէթ պէօյլէ խալինլէր՝ միւտիրիէթ իհտարընտան թարաֆընտան թաագիբ վէ տուտուլարագ ճէզա իտիլէճէքլէր տիր։

Զապըթասընտա սապաը համիլէ պիր Րում գառընը, փոլիսէյէ պիլտիրէրէք Գալաթատան Շիշլէյէ կիթմէք իւզրէ պիր թըրամվայ արապասընա րաքիպ օլմուշ. Թըրամվայ Պէյօղլունտա Պարմագ-գափու էօնիւնէ կէլտիկինտէ, համիլէ գատընըն ապրըսը թութմուշ վէ տիւնտէնա պիր էրքէք չօճուգ տողուրմուշ տըր։ Եէնի տողան չօճուգ՝ միւմքին մէրթէպէ պէյլէրէ սարըլարագ, թրամվայ արապասը էօլունտա պէվամ իթմիշ, վէ Թագսիմտէ գատընըն արապատան էնտիրէք, պիր արապա իլէ Սամաթիա խաստախանէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր։

Բազար կիւնիւ Հայտար-փաշատա Ժագ Մանտըլ փաշանըն ֆամիլեասը՝ Մստաթաքի գանըթ նարըշըն սէյր իթմէյէ կիթմիշ, օրատա հալտէ, եվէ խըրսըզլար կիրէրէք, 250 լիրա գըյմէթինտէ էշեա, 20 լիրալըգ պանգնօթ վէ պազը սաատը աթըգա աշըրմըշլար տըր։

Ալաֆ. օղոստոսըն 22սինտէ, Իսթանպօլտա պէօյլէ մէյվէ թաճիրի Ասատուր էֆ. Ֆէրթէքեան, Արմանթին ճիւմհուրիյէթինտէ թիճարէթճէ մուհիմ պարը իչլէր իճրա իտէրէք, իւչ այը իլէ միւրէքքէպ Պարիզէ կիթմիշ, վէ Մօնթէօլօն սօգաղընտա պիր Րում լօգանթասընտա պուլունտուղը սըրատա, Պալեօզեան Երուանդ իսմինտէ պիր թէրճէման իլէ տօսթլուգ փէյտա իթմիշ։ Պալեօզեան, միւմաիլէյհէ Պարիզտէ գըլաղուզլուգ իթմէյի թէքլիֆ իթմիշ իմիշ, թէքլիֆի գապուլ օլունմուշ վէ Ասատուր էֆ. Ֆէրթէքեան, մէրզումու, իրթէսի կիւնիւ Լաֆայէթ սօգաղընտա պուլունտուղը օթէլէ կէլմիշինի սէօյլէմիշ։ Պիր արա թաճիր էսնաֆի օտատա պուլունտուղը սըրատա, Պալեօզեան՝ ալրասընտա 5039 ֆր. իլէ 25 ինկիլիզ լիրասը պուլունան միւճարլէշինի աշըրըպ ֆիրար իթմիշ տիր։ Տէրհալ քէյֆիյէթ գումիսէրա խապէր վէրիլմիշ, վէ խըրսըզ գալդըրըմտա արանմագտա իքէն, Ասատուր էֆ.՝ իրթէսի կիւն խըրսըզը Պուլվար տէ Պարպէսինտէ րասթ կէլէրէք, ձէրպիւլ իթտիրմիշ տիր։ Մէրզում, սապըգալը օլուպ, իւզէրինտէն խըրսըզ ալէթլէրի զուհուր իթմիշ տիր։ Պալեօզեան Երուանդ, իգամէթկեահընը սէօյլէմէմէքտէ վէ հագիգաթը կէօնտէրիլմիշ տիր։

Վանտան օղոստ. 16 թարիխլը ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պարկիրիյէ թապի Կէօրչայէն գարիէսինտէ պիր նէվ չիւգհէթի խասթալըգ զուհուր իթմիշ վէ կէօնտէրիլէն գարանթինա մամուրի թարաֆընտան իտիլէն մուայէնէտէն էնճամը, խաստալըգըն ֆիֆ գօլէրա օլտուղը վէ խասթալարըն պիրինին վէֆաթ իթթիկի անլաշըլմըշ տըր։

Պապը Ալիտէ սախլէյէ նազըրը պէյ էֆէնտի թանթը րիյասէթինտէ, չէհր էմինի իլէ պաղը աթըպպանըն միւրէքքէպ սըհհիյէ գօմիսիօնը, վէ հըֆզը սըհհա գօմիսիօնը, կէչէն չարշէնպի կիւնիւ աըր այրը պիր իճթիմա, չէհրիմիզին անվալը սըհհիյէսի հագգընտա իճրայը միւզաքէրէ վէ իճապ իտէն թէտպիրլէրի իթթիխազ իթմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթտէ գօլէրա վուգուաթը տահա չօղալմաղա պաշլամըշ օլմատղը վէ չէհրին անվալը սըհհիյէսի պէրքէմալ պուլունտուղը Տարիֆէն նէզարէթինտէն Օսմանլը սէֆարէթլէրինէ իշար իտիլմիշ տիր։

Էրզրում 16 օղոստ.— Էրզրում չէհրինտէ, սօն 24 սաաթ զարֆընտա, սըհհիյէ միւֆէթթիշինին րափօրը մուճիպինճէ հէնիւզտէն 4 վուգուաթ, Պասէնին Վէլի Պապա գարիէսինտէ 48 սաաթ զարֆընտա 2 վէֆաթ, վէ Նամէրվանըն Խաս գարիէսինտէ 1 վէֆաթ վէ 2 մուսապ օլմուշ տըր։

Էրզրում 18 օղոստ — Պու կիւն Էրզրումտա գօլէրատան 5 վուգուաթ օլմուշ տըր։ Էվվէլճէ թութուլանլարտան պիրի վէ պու կիւնքի թութուլանլարտան իքիսի, սըհհիյէ միւֆէթթիշինին րափօրը մուճիպինճէ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։ Խասթանա գօլէրատան թութուլմուշ օլան իքի քիշինին ախվալը սըհհիյէսի հէր նէ գատար պիր աղ էյիլէշմիշ իսէ տէ, ֆագաթ քէօյ գարանթինասը ալթընտա ալընմըշ տըր։ Տիւն սապահ Պիւթիւքտէ գօլէրատան պիր վուգուաթ օլմուշ վէ թաթարլան չախա խասթալանարագ վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԳԱՆՁԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ՃՈԽՈՒԹԵԱՆՑ

Հաւաքեց

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄԻՍԹՃԵԱՆ

Այս օգտակար գրքոյկը Հայ լեզուի մասնագիտութեան զբաղողներուն համար, կը ծախուի «Մէծմուայի Ախպար» տպարանը և Բիւզանդեան գրավաճառատունը ի Ղալաթիա, ի գին 8 ղրուշի։ 1—4

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Վերջին քանի մը պրակները տպագրութեամբ կ'աւարտի «Լուսինեան բառարան» հսկայ գործը, այս ամսոյ վերջը։ Պոլսոյ և գաւառի հաւաքողք պէտք է փութան լրացնել Ա. և Բ. հատորներէն իրենց պակաս պրակները մինչև 1 սեպ., ուրկէ վերջ գործը կազմուելուն առթիւ ո և է պրակի խնդրանք անլսելի կը մնայ, պրակով վաճառումը դադրած ըլլալով։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ԻԼԱՆԸ

100 ալ 4 ֆայիզլի Օսմանլը Գօնսօլիտասիօն թահվիլաթընըն 1/14 սէպտէմպեր 1910տա վատէսի հուլուլ իտէճէք 41 Ն. լը գուբօնլարը իլէ 1/14 օղոստ. քէշիտէսինտէ ամօրթի օլան թահվիլաթըն պէտէլլէրի կէլէճէք 1/14 սեպտ. տէն իթիպարէն, բազար կիւնլէրինտէն մաադա ձումա կիւնլէրի պաղ. սաաթ 10տան էօյլէյէ գատար վէ սաիր կիւնլէրտէ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 10տան 2.30ա գատար Օսմանլը պանգասընըն Գալաթատաքի կիշէլէրինտէն թէտիյէ օլունաճագ տըր։

Մէզքիւր գուբօնլար վէ ամօրթի թահվիլաթը իլէ մէզքուր նումէրօլը պօրտօլարա մուգապիլ, իթասընտան 10 կիւն սօնրա Գալաթատա Օսմանլը պանգասը թարաֆընտան թէտիյէ օլունմագ իւզրէ համիլլէրինէ պիր իլմուխապէր վէրիլէճէք տիր։ 4-1

Տէրսաատէթ, 31 Օղոստ. 1910

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

20 օղոստ. 1910

	Ղ.	Բր.
Թէվհիտ տիւյիւն էսհ. ում.	102	25
Րումէլի շիմէնտիֆէրի ֆր.	216	12—
Օսմ. Սիկորթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	65
Տէրիա. Թրամվայ գում.	13	65
» » թահվ. ֆր.	495	
Րէժի	17	20
Տէրսաատէթ Րըհթըմ	414	50
Տէրգօզ	324	
Անատօլը շիմէնտիֆէրի գում.	15	70
» » թահ.	507	
Պրէտի Ֆօնսիէ Էժիպսիէն Ա.	319	50
» » » Բ.	269	57

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 գուրուշտան	Ղ.	Բր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	107	15
Մէթալիք	99	20
Բօլ	91	20
Ֆրանսըզ ալթընը	87	08
Ինկիլիզ լիրասը	109	38
Գըրմիզ	50	
Րուսյի քաղըտը	8	61

ԻՏԱՐԷ ԽԱՆԷ

Պէյօղլունտա Թագսիմ ճատտէսինտէ Ն. 65

Սահիպի իմթիյազ վէ
միւտիրը մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ